

Advies aan het College van B&W van de gemeente Altena over de meerwaarde van de Maritieme Campus.

Inleiding

Naar aanleiding van de laatste bijeenkomst op 29 augustus van de Economische Adviesraad is het volgende advies tot stand gekomen. De opinierende adviesvraag die gesteld is, luidt: Hoe zien de 3 O's de meerwaarde van de Maritieme Campus voor Altena?

Allereerst is het goed om te definiëren wat in dit geval met campus bedoeld wordt. Met campus wordt bedoeld de locatie in Werkendam waar in modulevorm specifieke kennis overgedragen wordt. Deze campus bestaat uit een leslokaal met onderwijsinrichting. Naast deze locatie wordt op de werkvloer ook onderwijs gegeven. Het adjectief 'Maritiem' verwijst uiteraard naar het thema waarbinnen de kennis overgedragen wordt.

De hoofdvraag valt te beantwoorden door in te zoomen op twee deelvragen:

1. Wie zijn de belanghebbenden?
2. Welk algemeen belang is er gediend met het bestaan van de Maritieme Campus?

Bronnen

- Plan van aanpak Maritieme Campus
- Presentatie Karin Struijk
- Jaarverslag WMI 2023
- <https://techniekpact.nl/monitor/techniekpact>

Uitwerking en afweging

De belanghebbenden in dit geval zijn natuurlijk de ondernemers zoals die verenigd zijn in de WMI. De ondernemers hebben uiteraard een commercieel belang, zij zijn gebaat bij goed opgeleide werknemers die hun kennis op peil kunnen houden op een locatie die vaktechnisch is toegerust en binnen handbereik is. Maar het zou te kort door de bocht zijn om het belang van de campus te versmallen tot slechts een middel geïnitieerd vanuit geldelijk motief. In het kader van Leven Lang Leren/Leven Lang Ontwikkelen is de campus een uitgelezen mogelijkheid om mensen 'on the job' op te leiden. Niet alleen is dat duurzaam, het leidt er ook nog eens toe dat werknemers sneller en makkelijker de stap zetten om zich te ontwikkelen, omdat de drempel niet hoog is, het is immers om de hoek, er zit 'eigen' financiering in, dat wil zeggen dat de onderneming waarvan zij werknemer zijn, ook geld in deze locatie heeft gestopt en de educatie is toegesneden op hun werk. Naast het opleiden van werknemers is een opleidingslocatie die zich zo specifiek richt op de maritieme sector natuurlijk een uithangbord van jewelste als het gaat om de promotie van de sector. Gezien het grote aantal vacatures in Werkendam is promotie van de sector hard nodig. Een laatste effect dat de campus heeft is dat het op termijn kan fungeren als innovatievliegwiel.

De tweede belanghebbende is het basis en voortgezet onderwijs in de gemeente Altena. En niet alleen de leerlingen uit de gemeente Altena komen door middel van werksafari's, stages en kijkdagen op bezoek in de haven, ook de leerlingen uit de wijde regio daaromheen nemen door middel van de campus kennis van de werkzaamheden in de haven. Met name als het gaat om de beroepskeuze liggen er nog tal van mogelijkheden waarin leerlingen zich kunnen oriënteren op de verschillende beroepen. De vraag die in dit geval wel beantwoord dient te worden is de vraag of een dergelijke campus een onontbeerlijk instrument is om die oriëntatie gestalte te kunnen geven. Leerlingen zijn het gewend om in de setting van een leslokaal kennis overgedragen te krijgen. In een haven waarin

zoveel disciplines beschikbaar zijn is het goed een centrale locatie te hebben waarin de kennis van al die bedrijvigheid geclusterd is. Daarnaast is het een locatie waarop op allerlei digitale manieren kennis kan worden gemaakt met de verschillende werkzaamheden, waar al ruimschoots ervaring mee is opgedaan. Gezien de landelijke tendens van dalende belangstelling in de technische sector (slechts 20% van de leerlingen in het vmbo kiest techniek, op de havo en het vwo is de keuzebereidheid dan wel stabiel geworden, die is nog steeds niet hoog, net als de dalende instroom bij technische hbo- en wo-opleidingen) is bewustwording van de mogelijkheden in de techniek van groot belang. Daarnaast dient de campus als toegangspoort tot bedrijven die verbonden zijn aan de WMI/de campus, waarmee de drempel voor leerlingen in het vo, dan wel hbo en wo lager wordt om kennis te maken.

De laatste belanghebbende is de overheid. Het maritieme cluster zorgt voor 11% van de werkgelegenheid in de gemeente Altena. Een deel van die werkende bevolking kan opgeleid worden in de eigen gemeente, notabene op een locatie in Werkendam. Daarnaast zou een innovatieve maritieme hub kunnen bijdragen aan de profilering van de regio. Met een toekomstbestendige langetermijnfinanciering kan ook het opleidingsaanbod verbreed en verdiept worden, waarmee de gemeente Altena zich landelijk kan onderscheiden als kenniscentrum als het gaat om opleiden in de maritieme sector.

Tot slot is dan de vraag welk algemeen belang gediend is bij het bepalen van de meerwaarde van de Maritieme Campus? Zoals uit bovenstaande blijkt kan de campus zeker meerwaarde hebben, al is die meerwaarde niet direct zichtbaar voor elke burger in de gemeente Altena. Door het multiplier effect van de campus kunnen effecten optreden die uiteindelijk bijdragen aan het algemeen belang, zoals de 'branding' van de regio. Een dergelijke profilering van onze streek, als dé innovatieve kartrekker op het gebied van maritieme techniek, kan tot gevolg hebben dat andere sectoren ook profiteren van de inspanningen die voortvloeien uit de energie die gestoken wordt in de campus.

Conclusie

Bovenstaande in overweging nemende is de Economische Adviesraad van mening dat de 3 O's zeer nadrukkelijk de meerwaarde zien van de Maritieme Campus.

Aanbeveling

De Economische Adviesraad beveelt aan om de activiteiten zoals werksafari's e.d. aan te laten sluiten op het curriculum van de scholen en zo mogelijk uit te breiden met een lespakket voor bepaalde leeftijdsgroepen. De promotie van techniek en in deze specifiek de maritieme sector worden in onze gemeente daarmee versterkt. De gemeente kan hierin een verbindende rol spelen, bijvoorbeeld middels de Lokale Educatieve Agenda Altena en daarin de schoolbesturen stimuleren op het gebied van de Maritieme Campus (en in bredere zin het techniekonderwijs) meer samen te werken. Een van de thema's/speerpunten binnen de Lokale Educatieve Agenda is namelijk een betere aansluiting op de arbeidsmarkt.

Namens de Economische Adviesraad,

18 oktober 2024

Ruth Huisman
Voorzitter